

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4178

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2203

C O D I C E S

2204

Perusii feria quarta Resurrectionis.

DLXXIX.

⁴³⁶ Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 275. 4. per duas columnas non una manu exaratus, rubricisque distinctus inscribitur *De Caritate Statuum*, abitque in *Partes IV.* videlicet fol. 1. *de Caritate Prelatorum ad subditos*, fol. 117. *de Caritate Subditorum erga prelatos*, fol. 147. *de Caritate Sacerdotis ad plebem*, et fol. 251. *de Caritate Plebis erga sacerdotes*. Coagmentatum Opus e PP. Sententiis, perspersumque piis Historiolis, quarum non semper vadem agere velis. Forma dialogica est, interrogante *Animo*, et *Ratione* respondentente. Initium: *Quoniam, ut ait beatus Gregorius, caritas minus quam inter duos haberi non potest &c.* Finis vastae tractationis: *Infinuat quod per eorum doctrinam iejuna corda cottidie sunt pascenda. Hec glossa.* Autoris, qui e Praedicatorum vel Minorum familia fuisse videtur, nomen detegere non potui. De Patria illius fortasse ex eo conjicias, quod fol. 271. p. 2. scribit. *Quedam nobilis domina et deuota in austria uidit ex ore predicantis exire flamam ignis quasi de fornace.*

DLXXX.

⁴⁵⁶ Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 446. f. currente calamo scriptus per duas colum-

nas, et olim conuentus wienensis fratrum ordinis predicatorum In Austria. donatus eidem per Venabili patrem. fratrem Petrum de Kirchschlag ante suam professionem quam fecit in die Penthec. Anno domini 1457. ut habetur ad calcem fol. 2. et fol. penult. continet Farraginem Opusculorum, quae enumeranda sunt, postquam observavero, Donatorem nostrum ipsummet successu temporis evasisse Scriptorem; extat enim ejus Collectura ex diversis Doctoribus super Passionem Domini, impressa s. l. 1487. 4. Id, quod Echardus in Scriptt. O. P. scire avebat, quem etiam latuit Petrum Conventus Vienensis. alumnus fuisse, oppidumque ejus natale in Austria non Kyrzslacken, ut deformatum ab aliis nomen acceperat, sed Kirchschlag scribendum esse. Vide T. I. p. 858.

I. *Traelatus*, ut ex calce transcribo, bonus qui et Cordiale dicatur tractans de qua uor. nouissimis scilicet de morte temporali, de iudicio extremo, de penis inferni et de gaudio regni celestis Egregij et eximij doctoris. Magistri Heinrici de Hassia sacreque Theologie professoris. In alma Vniuersitate Wienensis editus. Incipit: *Memorare nouissima tua &c.* Sicut dicit Beatus Augustinus in libro suarum meditationum &c. et finit: *ac nouissima prouiderent.* Typis editum Opusculum sub Artis initia s. l. et a. 4. In Cod. uno Mellicensi de Autore dubitatur, in Claustroneoburg. tribuitur

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4178

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2205

A S C E T I C I .

2206

buitur *Thomae de Haselbach.* Ita
Cl. Pezius Dissert. Isag. in T. I.
Theb. Anecd. p. 79.

II. fol. 34. p. 2. *Traetatus*,
 ut in calce, *de quatuor nouissi-
 mis. et de Tribus cuilibet profi-
 cere volenti valde necessarijs.* In-
 cipit: *In omnibus operibus tuis*

*memorare nouissima &c. In his
 verbis sapiens duo facit &c. et fi-
 nit: ut mentem ab oratione diui-
 dat, et fructum orationis tollat.
 Praeter subscriptionem allatam ad
 calcem jacet sequens Metrum de
 Passione domini, quod Oedipum
 praestolatur:*

*Claiculis firmis theos antropos impos et yrmis
 Figor ob infirmi cosmi delicta patir mi.*

Autorem inter plures, qui de
 hoc Argumento tractarunt, non
 invenio.

III. fol. 72. *Traetatus Bern-
 hardi de cura Domestica.* Inscriptus:
*Gracioso ac felici inclito Rey-
 mundo domino Castris sancti Am-
 brosij, et jam memoratus alias.
 Videtur novisse Librarius, eum
 non esse Bernardi Claraevall. sed
 Silvestri Ep. Carnotensis; omisit
 enim in titulo *ro Beati*, quod sta-
 tim in opusculo seq. comparet.*

IV. fol. 73. *Incipit Opuscu-
 lum beati Bernhardi De forma
 honeste vite.* Incipit: *Petis a me
 frater mi karissime, quod nunquam
 et nusquam &c.* Extat inter Sup-
 posititia *Edit. Maur. Paris. 1690.*
T. V. p. 794. f.

V. fol. 76. *Sequitur exposicio
 Pater noster edita per reuerendum
 Magistrum Hainricum de bassia.
 Inscripta est: Reuerendo in chri-
 sto patri ac domino Domino ekar-
 do (de Dersch 1377 — 405.)
 Episcopo Wurmaceensi, et incipi-
 pit: *Diuina sapientia rebus com-
 munibus &c.* Sub juncta est ejus-
 dem *Expositio Salutationis An-
 gelicae et Symboli Apostolorum.**

Illa incipit: *Aue maria. Procul
 dubio illam sancte matris ecclesie
 &c.* Haec: *Credo in Deum pa-
 trem. Credo in deum et pura fide
 &c.* Postremam harum interpre-
 tationum jam alibi exhibuimus,
 sed hic *Prooemium trium paene
 columnarum*, cuius initium dedi-
 mus, praecedens, quod ibi deest.
 Primae meminere *Pezius in Dis-
 sag. T. I. Theb. Anecd. p. 77.*
 et *Fabricii Bibl. med. et inf.
 Lat. L. 8. Secundae eadem Bibl.
 ibid.*

VI. fol. 96. p. 2. *Augustinus
 de contemptu mundi ad sacerdotes
 et clericos.* Initium: *Audite fra-
 tres karissimi Salutiferam patris
 nostri doctrinam &c.* Finis: *per-
 bennes reddamus gratias ibesu chri-
 sto domino nostro, qui cum patre
 &c.* Comparet inter Sermones
 nothos in *Append. T. VI. Opp.
 edit. Maur. Paris. 1685. col.
 293. f.*

VII. fol. 98. *Incipit Stimu-
 lus amoris beati Bernhardi abba-
 tis Clareuallensis.* Initium: *Ibe-
 sum nazarenum a Judeis innocen-
 ter condemnatum &c.* Cave,
 cum Bonaventurae *Stimulo Amo-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4178

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2207

C O D I C E S

2208

ris confundas. Legitur inter Bernardi Opera T. V. edit. suprac. col. 649. inscriptum: Sermo de vita et passione Domini. Inter Anselmi Meditationes edit. Paris. Gerberon. p. 217. 1721. f. Nona est, sed utriusque Editores abjudicant. In Mss. etiam titulo Speculi Evangelici Sermonis, aut de Humanitate, aut Passionis Domini nostri secundum Anselmum invenias.

VIII. fol. 103. p. 2. *Incipiunt meditationes beati Bernhardi, quomodo quisque cognoscat se ipsum et deum. Initium: Multi multa sciunt et seipso nesciunt &c. Jam memoratae alias. Verum hic tantum habentur prima V. Capita.*

IX. fol. 108. *Sequitur quidam modus disponendi se ad mortem, quem pertractauit quidam monachus cellica (cellicola?) ordinis chartusiens. sano corpore scribens et relinquens post se cedulam tenoris infra scripti. Scilicet: Ego frater N. indignus nomine chartusiensis Confiteor tibi clementissime deus &c. Fortasse Johannis Hagen sive ab Indagine τε πολυγραφ, inter cujus Scripta in Theod. Petreji Bibl. Carth. p. 182. invenio Artem praeparandi se ad mortem. Obiit is anno 1475.*

X. fol. 109. *Speculum anime. Incipit: Anima mea noui, quod curiosa sis &c. Est Henrici de Hassia, alias inscriptum de Contemplatione, et indicatum Cod. DCXXXVII. quem vide, si lumbet.*

XI. fol. 115. p. 2. *Incipit tractatus de pastoribus Ecclesiarum cum diuersis allegacionibus sanctorum patrum. Initium est: Quasi stella matutina nebule. i. peccatorum proprietates huius stelle &c. Ad calcem: Explicit stella clericorum, quo titulo Opusculum utile Seculo jam XV. iterato typis excusum 4. prodiit.*

XII. fol. 121. p. 2. *Incipit planctus Boneventure de passione domini. Initium: Ego sum vitis vera &c. O Ihesu mitis, veni lignum vite &c. Non reperi in Operibus Bonaventurae, sed extat, quanquam prolixior, inter Opera Bernardi edit. Maur. T. V. col. 427. titulo: Vitis Mytica s. Tractatus de Passione Domini, non Bernardi, ut ajunt Editores, sed Scriptoris pii, nec indocti, nec inelegantis.*

XIII. fol. 133. *Sequitur tractatus de discretione spirituum Magistri Henrici de Hassia, qui incipit: Sicut in physica motus et operationes referri consueuerunt ad formas &c. Tractatum hunc indicavi ad Cod. DCXC. quem confer.*

XIV. fol. 145. *Sermo Magistri Henrici de Hassia. Est is alias dicta Epistola ad Canonicos Newnburgenses de proprietate, quae incipit: Ecce nos reliquimus omnia &c. et jam in Codd. CCXLI. et aliis occurrit.*

XV. fol. 156. p. 2. *absque inscriptione Tractatus paraeneticus, quo Animae peccatri ci infausta sua proponitur conditio. Parte altera, quae de Planctu anime*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4178

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2209

A S C E T I C I

2210

anime inscribitur, Anima prolixo soliloquio eam agnoscit. Initium est: Lapsa est in lacum vita mea &c. Verba proposita sunt beati Jeremie prophete &c. Finis: te intercedente nos participes faciat glorie beatitudinis sue Ihesus christus dominus noster qui cum deo patre &c. Autorem ignoro.

XVI. fol. 163. *Incipit de Passione domini secundum distinctiōnem horarum canoniarum. Initium: Proprio filio suo non percit &c. Ne mens ex prehabitatis videlicet ex recordatione feditatis sue &c. Finis: dilecta mater et mulieres deflentes senserunt. Amen. Tota tractatio locis PP. et piis affectibus constat. Diximus autem in limine Codicis: Petrum de Kirchschlag edidisse Collecturam ex diversis Doctoribus super Passionem Domini. Nunquid igitur haec praefens est? Atqui Petrus Codicem hunc Conventui donavit ante suam Professionem. Quid si jam vir et sacerdos Ordinem ingressus fit; neque enim id insolitum? Statuent ii, quibus ejus Collecturam impressam oculis usurpare contigerit.*

XVII. fol. 183. *Modus procedendi in sermones de sacramento Corporis domini Sandi Thome de Aquino. Sermones hos XXXII. extantes T. XVII. Opp. edit. Rom. 1570. fol. 43. f. jam commemoravimus alibi. Adeo hic Praefatio, quae non habetur in edit. Ad calcem: Explicunt sermones originales Thome de Aquino doctoris eximij de sacramento*

corporis et sanguinis domini nostri Ihesu christi. 1454.

XVIII. fol. 233. *Incipit opusculum Tripartitum Scilicet de preceptis de confessione de scientia mortis Eximij Sacre page doctoris Magistri Johannis de Garsona Cancellarij alme uniuersitatis parisiensis. Initium: Christianitati suus qualiscunque zelator &c. Extat Opp. omn. T. I. col. 425. et jam Codd. variis indicatum est.*

XIX. fol. 252. *Incipit tractatus de morte in sex particulas distinctus &c. Particulas has enumeravimus ad Cod. CCLXX. ubi praefens tractatus occurrit. Sed hic adjunctum est Exemplum de morte cuiusdam pape, et VII. aliae Orationes piae.*

XX. fol. 264. p. 2. *Incipit tractatus seu tabula examinacionis conscientie secundum numerum peccatorum mortalium ordinata M. Johannis de Garsona Canc. parisien. Nil est aliud, quam Tractatus secundus Opusculi Tripartiti, quod paullo ante indicavimus.*

XXI. fol. 269. *Antonii de Butrio Directorium Confessionis, sed hic prolixius, quam Cod. CCLXX. et alterius initii; post Summarium enim statim sic incipit: Poterit ergo confessio fieri per hunc modum, Ego peccator confiteor &c. Ad calcem: Compilatum et ordinatum fuit hoc directorium confessionis faciente confidenter per me Anthonium de butrio de bononia in M° CCCC° V°. Et completum in die XXV mens. Marcij.*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4178

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2211

C O D I C E S

2212

Marcij. Rogo legentes ut pro me dicant Miserere mei deus Aut pater noster pro remissione innumera- bilium peccatorum meorum &c.

XXII. fol. 290. *Incipit tractatus Magistri Johannis Gersonis Cancellarij parisiensis de pollucione nocturna. Initium: Dubitatum est apud me frequenter &c. Extat Opp. T. III. P. 1. col. 323. et nobis Codd. variis, ut ex Indice patet.*

XXIII. fol. 297. *Tractatus Magistri Johannis Gersonis cancellarij parisiensis de arte audiendi confessiones. Initium: Etsi virtus quam affabatio gignit certius quam ars operetur &c. Finis: quam legendo eruditetur atque proficiet. Legitur Opp. T. II. col. 446.*

XXIV. fol. 301. *Sermo M. Jo. de Garsome cancellary parisiensis ad Sinodum remensem. Incipit: Bonus pastor animam suam &c. et habetur Opp. T. II. col. 542.*

XXV. fol. 312. *Sermo Cancellarij parisiensis in Concilio Constan- tien. quando rex Romanorum (Sigismundus) ad Regem Arragonen. et petrum de luna pro fu- cienda vnione exiuerat. Initium: Prosperum iter faciet nobis deus &c. Opp. T. II. col. 273.*

XXVI. fol. 316. *Quid opere- tur protestacio in materia fidei. Sunt Considerationes XII. a Ger- sone, ut in fine dicitur, positae XXIX. mens. Octobris anno 1415. in Ciuitate Constan- ubi sacrum agebatur generale concilium, et leguntur Opp. T. I. col. 28.*

XXVII. fol. 322. *Sequuntur certe propositiones Cancellarij pa- risien. super materia IX. assertio- num iudicialiter per ipsum denun- ciatarum. Sunt in caussa Johannis Parvi circa Praeceptum: Non occides, et prima, quae incipit: Estimo me beatum apud te &c. praevie habita dicitur die Jouis de vespere 17. Octobris vigilia beati luce. Extant Opp. T. II. col. 330.*

Fol. 327. *Sequitur propositio secunda Cancellarij parisiensis. hoc initio: Oportet hereses esse sicut dicit apostolus &c. Sequitur et in impressis col. 338.*

XXVIII. fol. 334. p. 2. *Se- quuntur XII. considerationes se- cundum totidem signa quibus solet aliquis de pertinacia notari uel con- uinci circa materiam heretice pra- uitatis premittendo qualis sit per- tinacie diffinicio seu ratio. Extant inter Gersonis Opp. T. I. col. 36. hoc initio: Pertinacie propria ra- tio que errantem in fide &c.*

XXIX. fol. 335. p. 2. *Litte- ra regis (Caroli VI) super liber- tate ecclesiarum regni et dalphina- tus quo ad exactiones annatas et grauamina per papam imposta. Da- ta: anno CCCC. VI. XVIII. februarij. Initium: Karolus dei gratia &c. Vniuersis &c. Si do- tare uel dotari nouas ecclesias &c. Correctior extat inter Preuves des Libertez de l' Eglise gallic. edit. 1731. T. II. c. XXII. p. 11.*

XXX. fol. 337. *Cardinalis Ca- meracen. de materia IX. assertio- num, scilicet Johannis Parvi. In- initium:*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4178

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2213

A S C E T I C I .

2214

tium: *Ego petrus* (de Alliaco) *Cardinalis Cameracen.* tamquam *docto^r Theologus &c.* Extat T. V. Opp. *Gerson.* col. 474.

XXXI. fol. 338. *Contra annatas.* Sive X. Rationes breves, cur solvendae non sint. Initium: *Motiu^a aliquorum, quare declarandum esse uidetur, Ecclesi^as non teneri ad soluendum annatas.* Primum, quia non videntur Jure diuinio &c. Non inveni inter *Gersonis Scripta.*

XXXII. fol. 339. *Contra octauam assertionem, scilicet Jobannis Parvi,* quae erat: *Litera occidit, spiritus autem vivificat.* 2. Cor. III. 6. hoc est dicere, quod semper tenere sensum literalem in *sacra scriptura,* est occidere animam suam. Initium: *Pro elucidatione condemnacionis octuae assertioⁿis notandum est, quod sensus literalis &c.* Finis: *super cuius opposito fundatur dicta assertio.* Non inveni inter Acta hujus Causae T. V. Opp. *Gersonis.*

XXXIII. fol. 339. p. 2. *Quaerit ueritates sint de necessitate salutis credende et que de sola probabilitate tenende Secundum Cancellarium parysten.* Initium: *Declaratio compendiosa, que veritates &c.* Extat Opp. T. I. col. 22.

XXXIV. fol. 343. *Incipit tractatus compendiosus et utilimus De Oratione per Egregium sacre Theologie doctorem Magistrum Johannem de Garsone Cancellarium parysiensem compositus.* Initium: *Oportet semper orare et non deficere.* *Scripsit tulius accuratissime Denis Codd. Theol. V. I. P. II.*

commentarium fratri suo &c. Opp. T. III. col. 247.

XXXV. fol. 345. *Incipit Tractatus Egregij sacre Theologie doctoris Magistri Heinrici de Hassia De verbo incarnato.* Jam Cod. CCXLI. sed initio multatus occurrit. Itaque hic prima verba dabo: *Quis det mibi verbum quo seminiverbius ego aliquid loquar de verbo illo &c.* Hic praeterea Capita censet XIX. ibi duabus plura, et finit: *representet omnia complexe et incomplexe sicut verbum diuinum, ut ibi.*

XXXVI. fol. 352. p. 2. *Incipit Tractatus Magistri Heinrici de Hassia de Septem horis Canonis secundum correspondentiam ad horas diei.* Initium: *Ut doctorum testatur auctoritas, christus eo die fuit passus, quo et conceputus &c.* Si Tractatus hic re ipsa ad Henricum pertinet, ut praeter Cod. praeſentem Dorotheanus unus, Geminensis alter, teste Bern. Pezio in *Diss. ifag. T. I. Thes. Anecd.* p. 78. adfirmant, necesse est eandem ab eo materiam bis pertractatam fuisse. Vidimus enim supra Cod. CCCLXVII. Opusculum ejusdem tituli, sed aliud, eidem a Thitemio et Cod. uno Mellicensi attributum. Praesens X. Capitibus definitur, illud aliter divisum est, ut mox adparebit.

XXXVII. fol. 360. *Incipit alius Tractatus de Horis Canonis.* Ecce, qui jam Cod. ut dixi, CCCLXVII. indicatus fuit. Initium ejus est: *Septies in die laudem*

S s s

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4178

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2215

C O D I C E S

2216

Laudem dixi tibi &c. Agit potissimum de VII. Impedimentis pie recitandi Horas et de tempore, quo recitandae vel cantandae fint. Si sententiam poscar, hunc ab Henrico abjudicem, cum quia in neutro Cod. nostro ejus Nomen praefert, tum, quia secunda, coaeva tamen manus titulo adscripsit Hubertus aut Humber tus, quanquam hujus nominis aliquem de Horis Canonicis scripisse non meminerim.

XXXVIII. fol. 364. Qualiter cognoscatur an aliquod peccatum sit mortale aut veniale. Initium: Ad sciendum, quando peccatum aliquod sit mortale uel veniale, sunt notande quinque regule &c. Hae Regulae dein ad septem Species peccatorum, quae Capitalia dici solent, applicantur. Opusculum ad fine est gersoniano de Differentia Peccatorum. T. II. col. 485.

XXXIX. fol. 366. p. 2. Tractatus de oratione excellentissimi sacre page doctoris Magistri Jo bannis. De Garsone Cancellarij, hoc initio: Multum enim valet deprecatione iusti assidua &c. Est tantum Pars II. Tractatus illius de Oratione et suo valore. Opp. T. III. col. 251.

XL. fol. 370. Praemitto XXIV. Capp. Elencho Sequitur Tractatus de Fascinatione. Initium est: Cum secundum philosophum in 3° posteriorum demonstrationis et scientie principium sit &c. Materiam Scriptor paulo post ita exponit: Quid ergo significetur nomine fascinationis, et quid

sit fascinatio, et cuius partis anime sit bec passio siue operacio et utrum sit passibilis et per quem modum contingat unum ab aliquo fascinari uel fascinare Rogatus et interrogatus a quibusdam socijs et amicis ea que de bac materie vide re potui et habere ab auctoribus inde dicta presenti tractatu duxi in unum — ordinanda &c. Solenni majorum nostrorum incuria, quae maximum negotium facebat Codicum Censoribus, nomen Autoris omissum est, quem ex Academiae Vindob. Doctoribus Theologis unum aliquem habeo.

XLI. fol. 389. Sermones N. Dinklspilbel XII. Sunt vero: De sancta Trinitate. De assumptione marie III. De Natiuitate beate virginis. De omnibus sandis III. In natiuitate domini II. De ingratitudine. De sancto jobanne evangelista. Sermones Nicolai nostri, de quo jam alias diximus, aeo suo avide a doctis lectos fuisse, testis est Aen. Silvius epist. 165. An vero unquam prelo subiecti sint hi praesentes, dicere non habeo, nisi forte Dominicalibus adhaereant, qui Argentinae 1496. 4. lucem aspexisse traduntur.

DLXXXI.

Codex chartaceus lat. Sec. 656 XV. Folior. 228. 4. non una manu, partim lineis longis, partim per 2. columnas descriptus, olimque Fratrum sande crucis Indusseldorf, ut praenotatur, continet: I. Cordiale de quatuor Novissimis,